

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ

ЗАБУЛЕНАТА НАЕМАТЕЛКА

Превод от английски: Георги Рупчев, —

chitanka.info

Като си помисли човек, че активната детективска практика на господин Шерлок Холмс продължи цели двайсет и три години и че аз имах уникалната възможност да работя с него през седемнайсет от тях, както и да водя бележки за случаите, които разследваше, веднага би трябвало да стане ясно, че имам на разположение огромно количество материали, отнасящи се до дейността му. Така че проблемът, който е стоял пред мен, винаги е бил не да намеря история за разказване, а коя история да избира. Папките с моите записки, подредени в дълга редица, запълват цял библиотечен рафт и освен това няколко обемисти куфара, претърпени догоре с документи, които, трябва да отбележа, представляват изключително богат източник на сведения за бъдещите изследователи не само на престъпността, но и на обществените и правителствените скандали в късновикторианската епоха.

Като става дума за тези неща, трябва да уверя авторите на всички изпълнени с болка писма, умоляващи и настояващи да бъде запазена честта на техните семейства или доброто име на прославените им прадеди, че няма защо да се страхуват и могат да бъдат напълно спокойни. Изискването за пълна дискретност и високото съзнание за професионална етика, с които винаги се е отличавал приятелят ми, остават в сила и днес, докато подбирам материалите. Няма да бъде излъгано ничие доверие. Затова категорично се противопоставям на всички опити, предприемани от разни хора, да се доберат до въпросните документи с цел да ги унищожат. Известен ми е източникът на тези посегателства и трябва да заявя, че ако те се повторят, съм упълномощен от господин Холмс да направя достояние на обществеността цялата история, отнасяща се до един известен политик, един фар и един дресиран корморан. Убеден съм, има поне един читател, който ще разбере за какво става дума.

Не бива да се смята, че всеки от случаите, които Холмс е разследвал, му е предлагал възможността да разгърне онази изключителна проницателност и наблюдателност, с които бе надарен и които съм се постарал да разкрия в моите спомени. Понякога приятелят ми трябваше да полага огромни усилия, за да откъсне плода, друг път той едва ли не сам се търкулваше в скута му. Нерядко в тези истории се преплитаха ужасяващи човешки трагедии, които изискваха от него да покаже не толкова невероятните си професионални възможности, колкото чисто човешко отношение. Една такава история

искам да разкажа сега. Разбира се, в изложението си съм направил известни промени, отнасящи се до името и мястото, но фактите са напълно достоверни.

Веднъж към обед в началото на 1896 година получих спешна бележка от Холмс, с която ме молеше да отида незабавно при него. Когато стигнах там, заварих го в потъналата в тютюнев дим стая в компанията на една възрастна жена, настанила се в креслото срещу него. Изглеждаше блага и миловидна, видът ѝ бе на здрава и приятно закръглена провинциална стопанка.

— Да ти представя госпожа Мерилоу от Саут Брикстън — посочи с плавно движение на ръката гостенката си моят приятел. — Ако имаш намерение да се отдадеш на порочните си навици, Уотсън, госпожа Мерилоу няма нищо против тютюневия дим. Нашата посетителка ще ни разкаже една прелюбопитна история, която може би ще има и по-нататъшен развой, и в такъв случай присъствието ти би могло да се окаже полезно.

— Всичко, което мога да сторя...

— Надявам се, ще ме разберете, госпожо Мерилоу, че ако отида при госпожа Рондър, бих искал да имам свидетел. Добре ще е, ако успеете да я накарате да осъзнае това преди нашето пристигане.

— Бог да ви благослови, господин Холмс! — възкликна дамата. — Тя до такава степен е нетърпелива да се срещне с вас, че каквото и да направите, все ще е добре!

— В такъв случай ще пристигнем рано следобед. Но преди да тръгнем, да огледаме още веднъж фактите, с които разполагаме. Пък и едно подробно повторение ще даде възможност на доктор Уотсън да се запознае с положението. Казахте, че госпожа Рондър е ваша наемателка вече седем години, а през цялото това време сте зърнали лицето ѝ един-единствен път.

— И, кълна се в Бога, ще ми се и тогава да не го бях виждала! — възкликна госпожа Мерилоу.

— Доколкото разбрах, лицето ѝ е било жестоко обезобразено.

— О, господин Холмс, едва ли може да се каже, че това изобщо беше лице. Такова чудо беше, че даже млекарят, като я зърна само веднъж да наднича през горния прозорец, си изпусна гюма, та млякото заля цялата градина пред къщата. Сега разбирате ли що за лице е? А пък като я видях аз — то пък се случи, без тя да се усети, — тя веднага

се закри с шепи и извика: „Е, госпожо Мерилоу, вече знаете защо никога не си свалям воала.“

— Знаете ли нещо повече за нея?

— Нищичко!

— Когато дойде, не донесе ли някакви препоръки?

— Не, господине, обаче плати в брой, при това много пари. Изсипа ми на масата наема за три месеца в предплата, без изобщо да се пазари или да спори за условията, които поставих. Бедна жена като мен не може да си позволи да изпусне такава възможност.

— Стана ли дума защо е избрала тъкмо вашата къща?

— Ами тя е доста далеч от пътя, по-изолирана от останалите къщи. Освен това аз нали съм сама жена, нямам семейство, никой няма в къщата. Мен ако питате, госпожата трябва да е огледала и другите къщи и накрая е решила, че моята ѝ върши най-добра работа. Търси усамотение и е готова да плаща за него.

— Освен тези случайни показвания според вас тя никога не си е показвала лицето от първия до последния ден. Е, добре, историята е доста любопитна, крайно интригуваща и никак не се учудвам, че искате да я разгадаем.

— Не, господин Холмс, не че искам. Аз съм си напълно доволна, щом редовно си получавам наема. Пък и къде ще намеря по-кротка и безщумна квартирантка, която при това не създава никакви ядове.

— Какво тогава ви притеснява?

— Здравето ѝ, господин Холмс. Тя направо се топи и нещо ужасно се върти в главата ѝ. „Убийство! — крещи понякога. — Убийство!“ Пък веднъж извика, колкото ѝ глас държи: „Ах, ти, безмилостен звяр! Отвратително чудовище!“ Хем през нощта беше и виковете ѝ прокънтяха из цялата къща, тръпки ме побиха, цялата се разтреперих, казвам ви. А сутринта значи отивам при нея. „Госпожо Рондър — викам ѝ, — ако нещо ви тежи на душата, тука имаме свещеник — разправам ѝ аз. — И полиция си имаме. Все някой от тях ще може да ви помогне.“ „Боже Господи, само не полиция! — провикна се госпожата. — А поповете какво могат да направят, когато нещо вече е минало. Е, все пак — продължи квартирантката ми — ще ми олекне на душата, ако някой научи истината, преди да умра.“ „Ами тогава, — викам ѝ, — като не щете да се разправяте с поповете, не го ли знаете оня там, детектива де, дето във всички вестници пише за

него?“ Ще прощавате, господин Холмс. А пък тя, наемателката де, направо подскочи, като споменах за вас. „Той ми трябва — развика се госпожата. — Как не ми е дошло по-рано на ум! Доведете го тук, госпожо Мерилоу, пък ако не ще да дойде, кажете му, че аз съм жената от цирка на Рондър. Така му кажете и ако пак не ще, споменете му името Абас Парва.“ Ей тука го е написала това Абас Парва. „Не може да не поиска тогава да дойде, ако наистина е такъв, какъвто си мисля.“

— Наистина ще дойда — съгласи се Холмс. — Много добре, госпожо Мерилоу. Искам малко да поговоря с доктор Уотсън. Това ще запълни времето ми до обед. Към три часа ни чакайте в дома си в Брикстън.

Шерлок Холмс едва изчака, докато посетителката излезе от стаята, клатушкайки се като патица — позволявам си да го кажа, тъй като начинът на придвижване на госпожа Мерилоу не би могъл да бъде описан другояче. В прилив на бясна енергия приятелят ми се хвърли върху купчината книжа в ъгъла на стаята. Няколко минути се чуваше само шумът от прелистваните страници. Накрая Шерлок очевидно откри това, което търсеше, защото изсумтя със задоволство. Така се бе развълнувал, че дори не се изправи, а продължи да седи на пода, кръстосал крака като някакъв причудлив Буда, заобиколен от разхвърляни папки, а една бе разтворена на коленете му.

— Навремето този случай ми създаваше главоболия, Уотсън. Ето тук са се запазили бележките ми по него. Признавам си честно, тогава не стигнах доникъде. И въпреки това твърдо бях убеден, че следователят греши. Нищичко ли не си спомняш за трагедията при Абас Парва?

— Не, Холмс.

— Виждаш ли, а тогава вече бяхме заедно. Но впрочем и моите впечатления бяха съвсем повърхностни, понеже нямаше на какво да се опрем, пък и нито една от замесените в случая страни не потърси услугите ми. Може би ще си направиш труда да прелистиш вестниците.

— Няма ли да ми дадеш някакви ориентири?

— Никак няма да е трудно. Вероятно и сам ще си спомниш, докато ти разказвам. Рондър, разбира се, беше фамилно име, под което се подвизаваше цяла циркова трупа. Негови съперници бяха Уомбуел и Сейнджър, едни от най-големите собственици на циркови трупи по

онова време. Но, изглежда, Рондър здравата се е бил пропилил, та той и циркът му по време на трагедията са били съвсем изпаднали. Циркът се бил разположил за нощувка при Абас Парва, затънтено селце в Бъркшир, когато се случила тази ужасна история. Отивали към Уимбълдън и селцето им било на път. Спрели просто да пренощуват, а не да изнасят представление — селцето е съвсем малко и не биха събрали никаква публика. Сред другите животни в цирка имало един великолепен северноафрикански лъв, наречен Сахарски цар. Обикновено Рондър или жена му влизали по време на представления в клетката му. Погледни, на тази снимка ясно се вижда, че Рондър е бил огромен мъжкар, напомнящ нерез по външен вид, докато жена му е била извънредно привлекателна. При следствието се установило, че лъвът наистина е бил опасен, но както се случва, никой не е обръщал внимание на това. Било обичайно Рондър или съпругата му да хранят лъва късно вечер. Понякога отивал само единият, понякога двамата, но никога не давали на друг да върши тази работа, защото смятали, че докато сами го хранят, лъвът ще гледа на тях като на свои благодетели и няма да им направи нищо лошо. Специално онази нощ преди седем години отишли двамата при животното и тъкмо тогава се разиграла кошмарната драма, чиито подробности и досега остават неизяснени. Изглежда, някъде около полунощ целият лагер бил вдигнат на крак от ревовете на животните и писъците на жените. Всякакви коняри и други работници в цирка изхвърчали от палатките си. На светлината на фенерите, които носели, пред тичащите хора се разкрила ужасяваща гледка. Рондър лежал с разбита глава. По тила му личали дълбоки белези от ноктите на някакво животно. Бил проснат на десетина метра от клетката, която зеела отворена. Недалеч от вратата ѝ лежала възник госпожа Рондър, а над нея се бил надвесил ръмжащият лъв, който така бил разкъсал лицето ѝ, че трудно било човек да си представи, че жената ще оживее някога. Неколцина от работниците от цирка, предвождани от атлета Леонардо и клоуна Григс, прогонили звяра с пръти, успели да го вкарат обратно в клетката и веднага го заключили в нея. Как лъвът е успял да излезе от клетката, не се разбрало. Предполили, че двамата са имали намерение да влязат в клетката, но когато вратата се е откряла, животното е скочило върху тях. Следствието не открило нищо друго интересно, освен че обезумялата от болки жена крещяла „Страхливец! Страхливец!“, докато я

пренасяли в семейния фургон. Изминали шест месеца преди да бъде в състояние да даде показания, ала тогава следствието било вече надлежно прекратено с категоричното заключение, че причина за инцидента е нещастен случай.

— А каква друга причина може да има? — попитах.

— Въпросът ти е основателен. И все пак едно-две неща не даваха мира на младия Едмъндс от бъркширското полицейско управление. Бива си го този момък, умът му реже като бръснач! По-късно го изпратиха в Алахабат. Та той се отби при мен да изпушим по една лула и тогава се запознах с този случай.

— Не е ли един слабоват рус момък?

— Точно той. Сигурен бях, че ще се сетиш.

— Е, какво го е тормозило?

— И двамата бяхме озадачени от някои неща. Беше дяволски трудно да си представим смислено какво точно се е случило. Да видим нещата от гледна точка на лъва. Изведнъж се озовава на свобода. И какво прави? С пет-шест скока застига Рондър, който се опитва да избяга — следите от нокти са отзад на главата му, — и го поваля. След това, вместо да скочи и да го удари на бяг, лъвът се връща при жената, която е останала близо до клетката и не мърда от там, поваля я и разкъсва цялото ѝ лице. После жената крещи нещо, което навежда на мисълта, че мъжът ѝ е излъгал някакви нейни надежди. Та какво ли е можел да стори горкият, за да ѝ помогне? Виждаш ли колко е объркано?

— Да.

— Има и още нещо. Спомням си го сега, като премислям цялата история. Според някои свидетели в същото време, когато лъвът почнал да ръмжи, а жената да пищи, някакъв мъж също крещял ужасен.

— Несъмнено е бил Рондър.

— Добре, но едва ли можеш да чуеш някой да крещи от ужас, докато лежи с разбит череп. Най-малко двама свидетели разказаха, че някакъв мъж крещял и виковете му се смесвали с писъците на жената.

— Според мен в този миг целият лагер е викал, крещял, пищял. Що се отнася до останалото, мисля, че мога да предложа решение.

— Ще се радвам да го обсъдим.

— Мъжът и жената са били заедно на десетина крачки от клетката, когато лъвът е излязъл. Мъжът е побягнал на една страна и

лъвът го е повалил. На жената ѝ е хрумвало да влезе в клетката и да залости вратата. Това е било единственото ѝ спасение. Запътила се е натам, но пред самата клетка звярът я е догонил и я е съборил. Била е бясна от бягството на мъжа си, което само е подсилило яростта на лъва. Ако двамата са се били изправили смело срещу него, навярно са щели да го укротят. Затова е крещяла: „Страхливец!“

— Превъзходно, Уотсън! Теорията ти има само един недостатък.

— Какъв?

— Ако и двамата са били на десетина крачки от клетката, как лъвът е излязъл на свобода?

— Възможно ли е някой техен враг да го е пуснал на свобода?

— А защо животното ще се нахвърля толкова свирепо отгоре им, когато е било свикнало да си играе и да прави номера с тях в клетката?

— Възможно е същият този враг да го е раздразнил.

Холмс се замисли и известно време не каза нищо.

— Всъщност, Уотсън, някои неща са в подкрепа на твоята теория. Приживе Рондър е имал много неприятели. Едмъндс ми разказваше, че когато се напиел, ставал направо нетърпим. Бил голям скандалджия, псувал и налитал на бой на всеки, който му се мернел. Склонен съм да допусна, че крясъците „Чудовище! Чудовище!“, за които ни разказа нашата посетителка, са били предизвикани най-вече от кошмарни нощни възпоменания за скъпия покойник. Но, така или иначе, от нашите разсъждения и теории няма да има никаква полза, докато не разполагаме с всички факти. Уотсън, на бюфета има студена яребица и бутилка „Монраше“. Да се подкрепим и да възстановим силите си преди краткото ни пътуване.

Когато файтонът ни стовари пред къщата на госпожа Мерилоу, пухкавата дама ни посрещна пред разтворената врата на скромното си усамотено жилище. Стана ни напълно ясно, че главната причина за нейната загриженост бе вероятността да изгуби една щедро и редовно плащаща наемателка. Затова, преди да се качим, тя ни помоли да не казваме и да не правим нещо, което би могло да има нежелателни последици. След като известно време я успокояхме, двамата с Холмс я последвахме по стръмното, застлано с евтино килимче стълбище и не след дълго влязохме в стаята на тайнствената квартирантка. Озовахме се в тясно, зле проветрено помещение, лъхащо на мухъл, в което нямаше нищо странно, при положение че обитателката му рядко

излизаше. От продължителното гледане на зверове в клетка самата жена по силата на някакво отмъщение на съдбата бе придобила вид на затворено животно. Седеше в паянтово кресло, наместено в най-тъмния ъгъл на стаята. От дългите години бездействие фигурата ѝ се бе отпуснала и задебеляла, но си личеше, че навремето е изглеждала прекрасно. Дори и сега от нея се излъчваше някаква ленива чувственост. Пред лицето ѝ до горната устна бе спуснат плътен тъмен воал, който само подчертаваше великолепно оформената ѝ уста и деликатната брадичка. От пръв поглед личеше, че е била действително изключително красива жена. Гласът ѝ бе плътен и приятен.

— Името ми не ви е непознато, господин Холмс — заговори дамата. — Знаех си, че то ще ви накара да дойдете.

— Така е, уважаема госпожо, макар и да нямам представа, откъде сте научили, че проявявам интерес към вашия случай.

— Научих го още докато се лекувах. Тогава дойде да ме разпитва господин Едмъндс, провинциален детектив. Май му наговорих куп лъжи. Но мисля, че беше по-разумно, отколкото да му кажа истината.

— Обикновено по-разумно е да се казва истината. Защо все пак го излъгахте?

— Защото от това зависеше съдбата на друг човек. Наясно съм, че беше нищожество и не заслужаваше такъв жест, но не ми се искаше гибелта му да ми тежи на съвестта. Та нали бяхме толкова близки с него!

— Но сега вече тази пречка е отпаднала, така ли?

— Да. Този човек не е жив.

— В такъв случай защо сега не разкажете на полицията всичко?

— Защото съществува още една личност, с която трябва да се съобразявам, и това съм самата аз. Едно ново полицейско разследване неизбежно ще предизвика скандал и ще има шумен отзвук в обществото. Няма да имам сили да го понеса. Не ми остава дълго да живея и искам да умра необезпокоявана от никого. Желанието ми бе да се срещна с човек, свързан с правосъдието, на когото да разкажа моята ужасяваща история, та когато си отида от тоя свят, нещата да излязат наяве.

— Госпожо, вие ме ласкаете. Но в същото време аз съм човек с чувство за отговорност. Не мога да ви обещаая, че след като изслушам

вашата история, няма да сметна за свое задължение да предам случая на полицията.

— Не мисля така, господин Холмс. Познавам достатъчно добре характера и методите ви на работа, тъй като от няколко години следя всичко, свързано с вашата дейност. Четенето е единственото удоволствие, което съдбата все още не ми е отнела. По тази причина пропускам малко от важните неща, които стават по света. Така или иначе, ще се възползвам от присъствието ви и ще ви разкажа трагедията, каквито и последици да има. Поне ще облекча душата си.

— Двамата с моя приятел ще ви изслушаме с най-голямо внимание.

Жената стана от креслото и взе от скрина снимката на някакъв мъж. Личеше си, че е професионален акробат, мъж с великолепа физика, скръстил яките си ръце върху издутия гръден кош. Под тежките му мустаци играеше усмивка — самодоволната усмивка на мъж, завоювал много жени.

— Това е Леонардо — промълви жената.

— Леонардо, атлетът, който е давал показания?

— Същият. А на тази снимка... ето го моя съпруг.

Лицето на снимката беше отвратително — нещо средно между човек и свиня или по-точно — между човек и глиган, толкова отблъскващо с бруталните си черти. Неволно човек си представяше как тази противна уста скърца със зъби и се облива в пяна в пристъп на ярост, а малките ожесточени и злостни очички пръскат неопикуема злоба към целия свят. Примитивен грубиян, негодник, скандалджия, същински звяр — всичко това беше изписано на гледащото ни от снимката лице с увиснала и тежка челюст.

— Тези две снимки ще ви помогнат да разберете цялата история, джентълмени. Аз бях бедно момиченце от цирка и растях върху стърготините, с които насипват арената. Още преди да навърша десет години, започнах да скачам през обръч. Когато пораснах и станах жена, този човек ме обикна, ако мога така да се изразя, стига животинската му похот да бъде наречена любов. И така, в един ужасен миг станах негова съпруга. От този ден попаднах в самия ад, а това ужасно изчудие бе дяволът, който ме измъчваше. Всеки в цирка знаеше какво

ми се налага да изтърпявам. Зарязваше ме заради други жени. Ако се оплачех, този изверг ме връзваше и ме пребиваше с камшика си за езда. Всички го ненавиждаха от все сърце и искрено ме съжаляваха, но не можеха с нищо да ми помогнат. До един трепереха пред него, защото и трезвен беше чудовище, а като се напиеше, като нищо можеше да убие човек. Колко пъти го наказваха за физическо насилие, а също и за жестоко отношение към животните, но той беше богат и окото му не мигваше от глобите. Най-добрите артисти ни напуснаха и циркът взе да запада. Крепеше се само благодарение на Леонардо и мен, а също и на малкия Джими Григс, клоуна. Горкият, него всъщност изобщо не го биваше да размива публиката, но правеше каквото беше по силите му, за да ни помогне да свързваме някак двата края. По това време Леонардо заемаше все по-голямо място в живота ми. Сами се уверихте какъв хубавец беше. Сега вече зная какъв немощен дух се е криел в прекрасното му тяло, но в сравнение със съпруга ми изглеждаше като самия архангел Гавраил. Леонардо ме съжаляваше и ми помагаше колкото можеше и така постепенно близостта ни прерасна в истинска любов — дълбока, силна и страдна любов, любов, за каквата дотогава само бях мечтала, без да вярвам, че ще я срещна. Мъжът ми заподозря нещо, но освен грубиян и побойник беше и страхливец, макар че единственият, на когото имаше страха, бе Леонардо. Отмъщаваше си, както си знаеше, като още повече засилваше тормоза над мен. Една нощ писъците ми доведоха Леонардо до вратата на нашия фургон. Тогава трагедията едва се размина, но с любовника ми скоро осъзнахме, че е неизбежна. Така нареченият ми съпруг не заслужаваше да живее повече. И двамата с Леонардо решихме, че трябва да умре. Гимнастикът имаше бърз и комбинативен ум. Той състави плана за убийството. Това не значи, че хвърлям цялата вина върху него, бях готова да направя всичко заедно с моя любим. Но аз не съм толкова умна и хитра, за да измисля подобно нещо. Измайсторихме една тояга, по-точно Леонардо я направи, в единия ѝ край бе налято олово. Към него прикрепих пет дълги и остри стоманени гвоздеа с остриетата навън. Така бяха разположени, че да наподобяват лапата на лъва. С тази тояга трябваше да бъде нанесен смъртоносният удар по главата на мъжа ми, като едновременно с това се надявахме да подведем следствието, че лъвът, който щяхме да пуснем на свобода, му е видял сметката. Беше тъмно като в рог, когато двамата с мъжа ми

както обикновено отидохме да нахраним животното. В една цинкова кофа носехме парче сурово месо. Леонардо дебнеше до ъгъла на големия фургон, покрай който трябваше да минем, за да стигнем до клетката. Но любовникът ми се оказа твърде муден и ние с мъжа ми вече го бяхме подминали, без той да успее да нанесе удара си. Тогава Леонардо ни последва на пръсти и аз ясно чух как напълнената с олово тояга разби черепа на мъжа ми. Сърцето ми подскочи от радост. Затичах се и откачих куката, която придържаше вратата на клетката на лъва. И тогава се случи нещо ужасно. По всяка вероятност сте чували, че дивите зверове, особено лъвовете, реагират мигновено на миризмата на човешка кръв и тя извънредно силно ги възбужда. Когато отворих клетката, животното инстинктивно усети, че е убит човек. Щом се вмъкнах вътре, лъвът тутакси скочи отгоре ми. Вероятно Леонардо можеше да ме спаси. Ако моят възлюбен бе изскочил напред и бе цапардосал животното с тоягата, навярно щеше да се справи с него. Но той се бе паникьосал. Чух го как крещи от ужас, миг след това го видях как се обърна и побягна. Тъкмо в този момент зъбите на лъва се забиха в лицето ми. Вече се задушавах от горещия му зловонен дъх, от болка почти загубих съзнание. Опитвах се с длани да изблъскам настрани огромните, вонящи, опръскани с кръв челюсти и пицях за помощ. До съзнанието ми достигна, че лагерът се размърда, след което си спомням като през пелена, че група мъже — Леонардо, Григс и още някои други, ме измъкват изпод лапите на огромния лъв. Това е последното, което си спомням. Господин Холмс, когато дойдох на себе си след дълги месеци, прекарани в безсъзнание, и видях отражението на лицето си в огледалото, обсипах лъва с проклетия. О, как само го проклинах, но не защото ме бе обезобразил, а защото ме бе оставил жива. От този момент нататък, господин Холмс, имах едно-единствено желание и разполагах с достатъчно пари, за да го осъществя. Исках само да се скрия, така че никой да не вижда клетото ми лице и никой от хората, които познавах, да не може да ме открие. Само това ми оставаше и това направих. Раненото животно се скрива в дупката си, за да дочака смъртта — такъв е и краят на Юджиния Рондър.

След като клетницата завърши своя разказ, за известно време се възцари пълно мълчание. Не след дълго Холмс протегна дългата си ръка и погали дланта ѝ с такъв израз на съчувствие и отзивчивост, каквито рядко бях виждал у него.

— Горкичката! — промълви той. — Горкото момиче! Наистина понякога за човек е трудно да проумее пътищата на съдбата. Ако не съществува някакво възмездие, дори и в друг свят, тогава този свят тук е някаква жестока подигравка. А какво стана с този Леонардо?

— Не съм го виждала, не бях и чувала нищо за него. Може би не биваше да се озлобявам толкова. Нищо чудно след историята с лъва да се е zalюбил с някоя от жените, които ни следваха из провинцията при пътуванията. Но не можеш току-така да отхвърлиш любовта на една жена. Този човек ме изостави в лапите на лъва, заряза ме, когато имах нужда от помощ, и въпреки това нямах сили да го пратя на бесилото. Беше ми все едно какво ще стане с мен. Нима може да има нещо поужасно от живота, който водя сега. Но аз стоях между Леонардо и съдбата му.

— А той вече не е жив, така ли?

— Да, удавил се миналия месец, докато се къпел някъде край Маргейт. Прочетох за това във вестниците.

— А какво ли е направил с онази тояга, наподобяваща ноктите на лъв, която е най-чудноватата и несъмнено находчива част от цялата история?

— Не мога да ви кажа, господин Холмс. До лагера имаше варовикова кариера, а под нея — дълбок заблатен вир. Може би е на дъното му...

— Все едно, това сега не е толкова важно. Случаят е приключен.

— Наистина — въздъхна жената, — приключен е.

Бяхме станали да си вървим, но някаква нотка в гласа на бившата госпожа Рондър привлече вниманието на Холмс. Той мигновено се извърна към нея.

— Животът ви не принадлежи само на вас — рече натъртено той. — Не правете глупости.

— Каква полза има от моя живот?

— Как можахте да го кажете? Да вземем пример от болния, търпеливо понасящ мъките си — това е едно от най-важните неща, които трябва да научи този свят, загубил способността да понася страдание.

Отговорът на жената бе действително ужасяващ. Тя пристъпи напред, където падаше ярка светлина, и повдигна воала си.

— Питам се вие как бихте го понесли.

Гледката наистина бе ужасяваща. Не съществуват думи, които могат да опишат как изглежда едно лице, когато всъщност лицето го няма. Двете живи дълбоки и така прекрасни кафяви очи блестяха печално сред зловещите останки от онова, което някога е било лице, и тъкмо те правеха гледката още по-труднопоносима. Холмс вдигна ръка в знак на дълбока жалост и протест, след което и двамата излязохме от стаята.

Два дни по-късно, когато навестих приятеля си, той с известна гордост ми посочи някакво синьо шишенце, оставено върху полицата над камината. Взех го. На него с червено бе написано:

ОТРОВНО

Когато го отворих, в стаята се разнесе приятната миризма на горчиви бадеми.

— Циановодородна киселина? — попитах.

— Точно така. Пристигна по пощата, придружено от бележка, в която пишеше: „Изпращам ви моето изкушение. Реших да последвам съвета ви.“ Толкоз! Струва ми се, Уотсън, че можем да се досетим коя е храбрата жена, която ни го е изпратила.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.